

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/503/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213204165
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4213204165.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: mBank SPÓLKA AKCYJNA, so sídlom Senatorska 18, Warszawa, Poľská republika, IČO: 001254524, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky mBank S.A., pobočka zahraničnej banky mBank v Slovenskej republike, so sídlom organizačnej zložky Pribinova 10, Bratislava, zastúpený: Bartošík Šváby s.r.o., so sídlom BBC V, block A, Plynárenská 7/A, Bratislava, IČO: 35 929 049, proti žalovanému: U. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXXX/X, H., o zaplatenie 3.359,40 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 19. januára 2015 č. k. 14C/452/2014-110, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu o zaplatenie 3.359,40 eura s príslušenstvom zamietol a žalovanému náhradu trov konanie nepriznal. Právne vec posúdil podľa § 3 ods. 1, § 48 ods. 2, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1 veta prvá, § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), § 2 písm. b/ zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V odôvodnení ďalej uviedol, že na základe žiadosti žalovaného uzatvorili účastníci dňa 30. 01. 2008 zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru vo výške 3.319,39 eura, ktorý mal byť splatený v 60. mesačných splátkach, v období od 28. 11. 2008 do 30. 10. 2013, kedy mala nastať konečná splatnosť úveru. Posledná výzva na úhradu dlhu bola žalovanému datovaná dňom 29. 01. 2009, ku ktorému dňu bol aj vyčíslený dlh, ktorého zaplatenie je predmetom konania. Z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného nesplácaním úverových splátok, žalobca dňa 04. 10. 2011 odstúpil od zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru, ktoré žalovaný prevzal dňa 26. 10. 2011. Pokiaľ žalobca vyvodzoval svoj nárok na zaplatenie dlžnej sumy poukazujúc na to, že zmluvný vzťah bol ukončený odstúpením od zmluvy zo dňa 04. 10. 2011, a že k tomuto dňu vznikla voči žalovanému žalobcovi pohľadávka súd konštatuje, že takýto výkon práva, ku ktorému napriek existujúcim zmluvným podmienkam došlo až viac ako dva a pol roka potom, čo bola žalovanému zaslaná posledná výzva na zaplatenie dlžnej sumy, je v rozpore s dobrými mravmi, a teda nemôže požívať právnu ani súdnu ochranu. Taká zmluvná podmienka, ktorá by toto žalobcovi umožňovala, by spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda by bola ako neprijateľná neplatná. Keďže žalovaný vzniesol námietku premlčania a pohľadávka vznikla dňa 29. 01. 2009 a žaloba bola podaná až dňa 01. 03. 2013, žalobu zamietol z dôvodu premlčania uplatneného nároku. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj ako „OSP“) a nepriznal žalovanému náhradu trov konania, keďže si túto neuplatnil.

Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa zrušenia a vrátenia veci v tejto časti na ďalšie konanie podľa § 201 a nasl. OSP, v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/ v nadväznosti na ust. § 221 ods. 1 písm. h/, § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ OSP. Uviedol, že rozhodnutie považuje za zjavne arbitrárne, v rozpore so slovenským právom a zásadným spôsobom ovplyvňuje schopnosť a možnosť bánk poskytovať úvery spotrebiteľom. Je nesprávny záver okresného súdu, že

pokiaľ niektoré otázky nie sú riešené zák. č. 258/2001 Z. z., tak sa subsidiárne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žiadny predpis okrem Obchodného zákonníka neupravuje zmluvu o úvere ako zmluvný typ. Preto je právny názor okresného súdu o aplikácii Občianskeho zákonníka absolútne nesprávny. Samotná skutočnosť, že tzv. absolútny obchodný vzťah je založený medzi dodávateľom a spotrebiteľom nezakladá automaticky pôsobnosť Občianskeho zákonníka v celom rozsahu, ale zakladá iba aplikáciu ustanovení o spotrebiteľských zmluvách. Iný výklad by bol v priamom rozpore s ust. § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorý výslovne upravuje nepopierateľný vzťah Obchodného zákonníka ako lex specialis voči Občianskemu zákonníku ako lex generalis, z ktorého vyplýva prednosť osobitných ustanovení Obchodného zákonníka pred všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Výklad ustanovení o spotrebiteľských zmluvách, ktorý popiera uplatnenie Obchodného zákonníka na vzťahy vyplývajúce z uzatvorenia zmluvy o úvere je v rozpore so slovenským právnym poriadkom, jeho štruktúrou ako aj princípom právnej istoty. Ďalej uviedol, že každý typ zmluvy môže mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, a preto takúto povahu môže mať aj zmluva uzatvorená i podľa Obchodného zákonníka, teda i predmetná úverová zmluva. Vzhľadom na tieto skutočnosti posúdenie premlčania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka nie je správne a toto malo byť posúdené podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Odôvodnenie rozsudku považoval za nepostačujúce, v rozpore s ust. § 157 ods. 2 OSP a tým bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR. V prípade, ak by sa odvolací súd nestotožnil s obsahom odvolania žiadal, aby odvolací súd vyslovil vo výroku svojho rozhodnutia, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Za otázku zásadného právneho významu treba považovať právne posúdenie, či v prípade odstúpenia veriteľa od zmluvy o úvere uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka medzi veriteľom a dlžníkom, ktorý je spotrebiteľ, ktoré je vykonané podľa § 506 Obchodného zákonníka z dôvodu omeškania dlžníka sa premlčanie posudzuje podľa ustanovení Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa a v nadväzujúcom výroku o náhrade trov konania je treba podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (ods. 2).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní, za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Z obsahu odvolania žalobcu možno vyvodiť nespokojnosť s právnym posúdením veci prvostupňovým súdom. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nespokojnosť prejavil aj pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je nepostačujúce a v rozpore s ust. § 157 ods. 2 OSP.

Predmetom konania bola žaloba o zaplatenie 3.359,40 eura so zmluvným úrokom vo výške 16,50% od 30. 01. 2009 do zaplatenia a so zákonným úrokom z omeškania vo výške 10,5% od 30. 01. 2009 do zaplatenia. Účastníci konania uzatvorili dňa 30. 10. 2008 zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru „mPôžička“, reg. č. zmluvy 520700-4200914788/8360, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému hotovostný úver vo výške 3.319,39 eura s výškou mesačnej splátky po 81,61 eura splatnej k 28. dňu v mesiaci počnúc, mesiacom november 2010 na dobu 60 mesiacov s konečnou splatnosťou úveru dňa 30.

10. 2013 a úročený dohodnutou úrokovou sadzbou vo výške 16,50 % ročne. V dôsledku podstatného porušenia zmluvných podmienok a nezaplatenia jednotlivých splátok sa žalovaný dostal do omeškania, a preto žalobca odstúpil od zmluvy dňa 04. 10. 2011, ktoré odstúpenie žalovanému doručil dňa 26. 10. 2011. Prvostupňový súd posúdil právny vzťah ako záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Konštatoval, že odstúpenie od zmluvy zo dňa 04. 10. 2011 po uplynutí dva a pol roka potom, čo bola žalovanému zaslaná posledná výzva na zaplatenie dlžnej sumy (29. 01. 2009) je v rozpore s dobrými mravmi, a teda nemôže požívať právnu ani súdnu ochranu. Taká zmluvná podmienka, ktorá by toto veriteľovi umožňovala, by spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného, a bola by hodnotená ako neprijateľná. Zhodnotil, že pohľadávka vznikla dňa 29. 01. 2009 a akceptujúc námietku premlčania vznesenú žalovaným, žalobu zamietol, pretože bola podaná oneskorene až dňa 01. 03. 2013.

Odvolací súd v danej veci skúmal, či súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní vec správne právne posúdil, keď konštatoval, že žalobca odstúpil od zmluvy po viac ako 2,5 roku a takýto výkon práva je v rozpore s dobrými mravmi a že pohľadávka je premlčaná, pretože vznikla dňa 29. 01. 2009 a žaloba bola podaná až dňa 01. 03. 2013.

Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Po preskúmaní spisu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne posúdil daný právny vzťah ako občianskoprávny, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a tiež príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odvolací súd nijako nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom a že na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec je však o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Teda ide o typický občianskoprávny vzťah. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy. Niet preto rozumného dôvodu na konštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah môže s nepochopením a v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný

V zmysle ust. § 157 OSP, rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením nepostupoval. Súd prvého stupňa síce správne aplikoval ustanovenie Občianskeho zákonníka na posudzovaný vzťah, ale nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie nakoľko z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nie je zjrejmé plynutie premlčacej lehoty, počiatok, kedy uplynula a v akej dĺžke.

Účastník konania má právo na to, aby rozhodnutie, ktoré sa dotýka jeho práv bolo náležite odôvodnené. Toto právo účastníka zároveň zodpovedá povinnosti súdu svoje rozhodnutie v zmysle § 157 ods. 2 OSP

náležite odôvodniť, teda uviesť, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, ako vec právne posúdil a zároveň dbať na to, aby odôvodnenie bolo presvedčivé.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia v dôsledku nedostatku dôvodov alebo jeho nezrozumiteľnosti je vždy dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia. Výrok rozhodnutia musí byť dostatočne odôvodnený a dôvody musia byť jasné a presvedčivé. Výrok, ktorý nemá svoj obsah v odôvodnení, nemožno za taký považovať. Nedostatok tohto obsahu sa môže prejavíť v nezrozumiteľnosti a tým aj nepreskúmateľnosti dôvodov, prípadne nedostatku dôvodov, čo nedáva podklad pre výrok. Pritom nie je rozhodujúce, že výrok by bol pri správnom odôvodnení správny. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces a táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/ OSP.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa sa vysporiada s vyššie uvádzanými skutočnosťami a s dôvodmi uvádzanými odvolateľom v jeho odvolaní; predovšetkým si ujasní problematiku odstúpenia od zmluvy a jej nesúladu s dobrými mravmi, či došlo k zospoplatneniu úveru, keď navyše konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na deň 30. 10. 2013, vznesenou námietkou premlčania a po vyhodnotení veci opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní tak, ako mu to vyplýva z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP.

Pre vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (ods. 2), v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP). V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov celého konania, vrátane tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.